

Gabriela Łącka

"Bezpieczeństwo w bibliotece II" – Konferencja w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy nr 1, 149-152

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**„BEZPIECZEŃSTWO W BIBLIOTECE II” – KONFERENCJA
W WYŻSZEJ SZKOLE BANKOWEJ W POZNANIU WYDZIAŁ
ZAMIEJSCOWY W CHORZOWIE
CHORZÓW 30 STYCZNIA 2015**

W Bibliotece Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie (WSB) 30 stycznia 2015 r. odbyła się konferencja „Bezpieczeństwo w Bibliotece II” zorganizowana pod patronatem marszałka Województwa Śląskiego oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Spotkanie odbyło się w ramach XXXII Forum Bibliotekarzy Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP w Katowicach. W konferencji uczestniczyło ponad 100 osób reprezentujących środowiska akademickie i bibliotekarskie z całej Polski. W imieniu organizatorów zaproszonych gości powitał prodziekan Wydziału Zamiejscowego Wyższej Szkoły Bankowej w Chorzowie prof. dr hab. Krzysztof Krysiel, który życzył zgromadzonym owocnych obrad i gorących dyskusji. Następnie głos zabrala Bogumiła Urban, dyrektor Biblioteki WSB w Chorzowie, która przedstawiła sylwetki prelegentów, przybliżyła tematykę spotkania oraz powitała sponsorów, którzy nawiązali w swoich prezentacjach do tematyki konferencji poświęconej bezpieczeństwu ludzi, zasobów i danych w bibliotekach.

Program spotkania obejmował zagadnienia, które ujęto w dwóch blokach tematycznych. W pierwszej części zatytułowanej *Bezpieczeństwo – wyzwania współczesności* uczestnicy konferencji wysłuchali czterech referatów.

Pierwszym z zaproszonych wykładowców był prof. dr hab. Wiesław Babik kierownik Zakładu Zarządzania Informacją w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Tematyka wystąpienia zatytułowana *Bezpieczeństwa informacji w świetle ekologii informacji*, staje się nowym polem badawczym dotyczącym wzajemnych oddziaływań człowieka na informację i odwrotnie oraz relacji między ludźmi w publicznej i prywatnej przestrzeni informacyjnej. Prof. Babik zwrócił szczególną uwagę na infoekologiczne aspekty bezpieczeństwa informacji w bibliotece i potrzebę jej szczególnej ochrony.

Kolejny prelegent – Maria Garczyńska z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w referacie zatytułowanym *Praca w bibliotece a bezpieczeństwo socjalne na przykładzie biblioteki uczelni publicznej* poruszyła kwestie bezpieczeństwa bibliotekarzy związanego z wykonywanym zawodem oraz biblioteką jako organizacją społeczną. Zwróciła również uwagę na zmieniające się warunki zatrudnienia oraz rosnące wymagania wobec pracowników bibliotek na tle polskich warunków społecznych.

Tematem wystąpienia Andrzeja Koziary z Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego były *Wybrane aspekty praktyczne bezpieczeństwa systemów informacyjnych*. Autor skupił się na przybliżeniu uczestnikom konferencji zasad tworzenia dokumentów opisujących system bezpieczeństwa instytucji. Omówił sposoby tworzenia Polityki Bezpieczeństwa oraz wpływ na politykę istniejącej kultury organizacyjnej i warunków zewnętrznych w jakich funkcjonuje instytucja. W dalszej części referatu wskazał pola zastosowania zapisów z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych w przygotowaniu systemów bezpieczeństwa danych i systemów użytkowanych w instytucjach lub w systemach gdzie nie są przetwarzane osobowo. Omówił najważniejsze aspekty ustanowienia i utrzymywania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), a zwłaszcza te które mają swoje korzenie w różnym podejściu do zarządzania zasobami ludzkimi. Szczególną uwagę zwrócił na pracę kierownictwa instytucji oraz sposób realizacji zadań wynikających z Polityki Bezpieczeństwa. Podsumowując swój wykład, mówca przybliżył słuchaczom niektóre praktyczne elementy systemów bezpieczeństwa zastosowane w CINIiBA, a także przedstawił możliwość implementacji SZBI na przykładzie fikcyjnej biblioteki obsługującej wydział lub małą uczelnię wyższą, zamkniętej dla osób z zewnątrz w przypadku, gdy całość obsługi teleinformatycznej jest przez nią organizowana samodzielnie.

Zagadnienie *Monitoringu wizyjnego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego* zreferował dr Artur Orman z Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie. We współczesnym świecie monitoring coraz częściej jest wykorzystywany przez instytucje publiczne oraz podmioty i osoby prywatne. Właściciele placówek handlowych i usługowych oraz pracodawcy wykorzystują kamery do monitorowania zachowań klientów i pracowników. Kamery są obecne w szkołach, bibliotekach, środkach komunikacji oraz sklepach i urzędach. Autor wymienił rodzaje monitoringu, funkcje oraz korzyści wypływające z jego użytkowania. Zaprezentował również model inteligentnego systemu monitoringu oraz przytoczył podstawy prawne regulujące funkcjonowanie tych systemów.

Druga część obrad zatytułowana *Bezpieczeństwo ludzi, zasobów oraz danych bibliotecznych* rozpoczęła się od wystąpienia Wojciecha Kulińskiego

z Centralnej Biblioteki Wojskowej w Warszawie. W referacie *Planowanie, symulacje i ćwiczenia a bezpieczeństwo biblioteki* zaprezentował on na podstawie własnej placówki przeprowadzone symulacje możliwych zagrożeń bezpieczeństwa oraz przeprowadził analizę związanych z nimi ćwiczeń. W opinii Wojciecha Kulińskiego ćwiczenia te stanowiły podstawę do wprowadzenia zmian w wewnętrznych procedurach biblioteki. Wykazały również konieczność organizowania większej ilości szkoleń dla pracowników zarówno w sferze bezpieczeństwa przeciwpożarowego, BHP, fizycznego zabezpieczenia budynku i zbiorów, a także w sferze bezpieczeństwa osobowego, informacji i bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Zagadnienie związane z udzielaniem pierwszej pomocy w bibliotece było tematem wystąpienia Andrzeja Ziarko z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. W referacie *Zagrożenia zdrowotne i pierwsza pomoc w bibliotece* zwrócił on uwagę na bardzo ważny problem jakim jest znajomość zasad oraz metod udzielania pierwszej pomocy osobie poszkodowanej. Według prelegenta umiejętność ta stanowi jedną z kluczowych kompetencji, którą w stopniu fundamentalnym powinien opanować każdy człowiek. Prelegent omówił kilka podstawowych stanów zagrożenia życia tj. zawał serca, nagłe zatrzymanie krążenia oraz wyjaśniono podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy. W dalszej części wystąpienia przedstawił także zagrożenia zdrowotne na jakie narażeni są bibliotekarze pracujący w słabo oświetlonych pomieszczeniach, czy też podczas przenoszenia, przewożenia i układania zbiorów. Zdaniem Andrzeja Ziarko pracownicy bibliotek coraz częściej cierpią na choroby układu oddechowego, reakcje alergiczne lub stany zapalne ucha, a także stres.

Temat *Kradzieży książek oraz sposobów ich ochrony przed złodziejami* przedstawiły, doktorantki bibliologii i informatologii z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – Małgorzata Piecuch i Iwona Rak. Prelegentki przybliżyły słuchaczom stosowane w dawnych wiekach metody zabezpieczania druków przed kradzieżami. Na podstawie wybranych osiemnastowiecznych ogłoszeń prasowych omówiły zagadnienie grabieży ksiąg w pierwszej polskiej bibliotece publicznej – ksiąźnicy braci Załuskich. Ponadto w swojej prezentacji wskazały na współczesne techniki, którymi posługują się złodzieje książek, a także metody radzenia sobie z tym problemem.

W trakcie konferencji nie zabrakło głosów sponsorów – Zbigniewa Szarejki z H+H Software, (*HAN i NetMan oraz ich aspekt zabezpieczenia dostępu do źródeł elektronicznych aplikacji*) oraz Piotra Marcinkowskiego z ALEPH Polska (*Jak systemy nowej generacji zmieniają biblioteki*), których wystąpienia doskonale wpisały się w tematykę konferencji.

Na zakończenie dyrektor biblioteki WSB w Chorzowie Bogumiła Urban, dziękując prelegentom i uczestnikom, stwierdziła że liczba słuchaczy konferencji i duże zainteresowanie zagadnieniem bezpieczeństwa świadczą o tym, że warto kontynuować dyskusję nad problemami bezpieczeństwa

ludzi, zbiorów i informacji w bibliotekach. W związku z tym pracownicy biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Chorzowie zapowiadają organizację kolejnej konferencji, która oprócz części teoretycznej z wykładami i prezentacjami obejmować będzie również warsztaty i ćwiczenia praktyczne.